

Docentenhandleiding

In dit document staat informatie over het project 1000 Stemmen met 2 voorbereidende lessen ter voorbereiding op het programma van 7 december in De Oosterpoort.

Deze informatie is ter behandeling in de klas en ter informatie voor de docenten die meekomen als begeleider.

We verwachten dat de 2 voorbereidende lessen worden behandeld in de klas zodat leerlingen/studenten goed voorbereid zijn en **kennis** hebben over:

1. het Noord Nederlands Orkest;
2. 1000 Stemmen, het thema identiteit en uitsluiting;
3. wie Wagner was en waar de artiest Typhoon voor staat;
4. dat de leerlingen/jongeren een dialoog aangaan over het thema identiteit en uitsluiting en een creatieve workshop gaan volgen waar ze vooraf hun voorkeur voor opgeven;
5. het verloop van het programma
6. en dat de oogst van de dag wordt gebruikt voor het maken van een voorstelling met een groepje theatermakers en musici en van het NNO die gaan spelen op festivals in Noord-Nederland.

Vaardigheid

Ook vinden we het belangrijk dat de leerlingen/studenten in de klas hebben geoefend met de vaardigheid luisteren tijdens het voeren van een gesprek. Zie les 2 in dit document.

We beseffen ons dat de 2 lessen misschien wel 3 lessen zouden kunnen vullen. Maak je keuze hierin of misschien lenen onderdelen zich voor het opgeven van huiswerk.

Workshops

Let op: De 1ste les dient voor maandag 14 november te worden behandeld in de klas.

Tussen maandag 14 en 18 november moeten de leerlingen/studenten zich online inschrijven voor 1 van de 20 workshops waar ze hun voorkeur aan mogen geven. Bij de indeling proberen we met deze keuze rekening te houden. Voordat ze een keuze gaan maken is het belangrijk dat ze weten wat 1000 Stemmen inhoud.

De workshops staan vanaf maandag 14 november online op de website www.nno.nu/1000stemmen. Verzoek deze te delen via digitale leeromgeving (magister/teams etc.) zodat het naar eigen wens ingevuld kan worden. vol=vol.

Deelnemerslijst in excel

Voor het maken van de badges voor op de dag zelf, hebben we uiterlijk vrijdag 11 november de volgende gegevens nodig: voor- en achternaam leerling, leerlingnummer en klas. Met deze gegevens kunnen we ook checken of alle deelnemers zich hebben aangemeld voor een workshop. Zo niet dan delen wij ze in. Deelnemerslijst mailen naar Marian van Voorn: marian@jongerentopgroningen.nl.

AVG

I.v.m. AVG inventariseren we bij inschrijving van de workshop ook of ze toestemming geven voor film/fotografie. Degene die geen toestemming geven krijgen een rode badge.

Rol docenten op 7 december

We vragen de docenten om een keuze te maken voor welke rol ze willen vervullen op 7 december. Verzoek is om dit uiterlijk vrijdag 11 november aan Marian van Voorn (marian@jongeren.top) doorgeven wie wat gaat doen:

1. we hebben per school minimaal 1 docent/ begeleider nodig die achtervang is, mocht er iets met een leerling zijn (mogen er dus ook meer zijn, maar die hebben niet een hele actieve rol)
2. tafelhost, je doet mee als gespreksleider en voort na het concert 2 gesprekken van een uur met een groepje van 5-6 jongeren. Je doet mee met de tafelhost training van 16 november 19.30-21.00 uur in De Oosterpoort en/of leest de briefing voor tafelhosts aandachtig.
Zie voor meer info over deze rol: <https://nno.nu/oproep-tafelhosts>
3. vrijwilliger/ publieksbegeleider, je wordt op de dag zelf ingezet als bijvoorbeeld vrijwilliger bij catering, of gekoppeld aan een publieksbegeleider om leerlingen naar de juiste workshop te brengen.

Deadlines op een rijtje

- 1ste les behandelen uiterlijk voor maandag 14 november
- Leerlingen/studenten kunnen zich tussen 14 november en 18 november online inschrijven voor de workshops www.nno.nu/1000stemmen
- Maandag 14 november link naar de workshop delen via online leeromgeving van de school
- Uiterlijk 11 november doorgeven welke rol de docent wil vervullen op 7 december
- Voor 11 november leerlingen/studentenlijst in excel doormailen (voor- en achternaam leerling, leerlingnummer, klas)

Programma woensdag 7 december

9.45 uur - 10.00 uur aankomst / deelnemer krijgt badge met gekozen workshop, tafelnummer voor de dialoogsessie en een plattegrond

10.20 uur naar de grote zaal Oosterpoort

10.30 – 11.30 uur concert Typhoon & Noord Nederlands Orkest

11.45 -12.45 uur Ronde 1 – dialoogsessie met 5-6 deelnemers of workshops

12.45 – 13.15u: verzorgde lunch

(deelnemers met bijzonder dieet verzoeken we zelf eten mee te nemen)

13.30– 14.30u: Ronde 2 – dialoogsessie met 5-6 deelnemers of workshops

14.45 – 15.15u: gezamenlijke afsluiting in de grote zaal

Let op: deelnemers nemen deel aan 1 workshop naar keuze en aan 1 gesprek/dialoogsessie met deelnemers van verschillende scholen onder begeleiding van een tafelhost.

Projectomschrijving 1000 Stemmen *Ik ben beter dan jij?!*

Woensdag 7 december gaan 1000 jongeren van 16 t/m 25 jaar uit de drie Noordelijke provincies van veertien MBO en VO (bovenbouw) scholen naar een concert van het Noord Nederlands Orkest (NNO) en Typhoon waarna ze toffe workshops volgen en met elkaar in gesprek gaan over muziek, identiteit en uitsluiting.

Om ervoor te zorgen dat iedereen goed opgewarmd aan de dag begint, starten we met het concert van het Noord Nederlands Orkest, Typhoon en ...1000 stemmen! Want hoe klinken identiteit en uitsluiting nou eigenlijk? Wat gebeurt er als de een zich beter voelt dan de ander? Of als er niemand naar elkaar luistert? Wat doet dat met de wereld?

De gesprekken met de jongeren worden gebruikt als inspiratiebron voor het maken van een professionele voorstelling met een acteur/zanger en een aantal musici van het NNO. Deze voorstelling gaat touren langs de noordelijke festivals. Zo laten we de stem van jongeren doorklinken!

Wagner & Typhoon

Tijdens het concert horen we de verhalen achter de muziek van Typhoon en het gedachtengoed van de componist Wagner die beide op geheel eigen wijze gaan over identiteit en uitsluiting. De presentatie is in handen van Rens Polman die de interactie aangaat met het publiek.

Het NNO speelt met 75 musici muziek van de klassieke componist Wagner (1813 - 1883) waarin hij de eigen (Duitse) identiteit verheerlijkt in zijn muziek. Wagner is een negentiende-eeuwse Duitse componist, een grote muziek vernieuwer die vooral bekend is van zijn opera's, zoals Der Ring des Nibelungen en Tristan & Isolde. Wagner is, als persoon en als musicus, altijd onderwerp geweest van controverse en emotionele discussies. Bij velen geliefd door zijn geniale muziek, maar ook gehaat vanwege zijn antisemitische opvattingen en teksten. Hij geloofde in de Duitse superioriteit en had een grote interesse in thema's als adeldom, reinheid en zuiverheid.

Typhoon (Glenn de Randamie, 1984) is een Nederlandse hiphop muzikant die zijn ziel en zaligheid blootlegt met zijn eerlijke en kwetsbare teksten. Zijn muziek is een viering van het mens-zijn met daarin altijd de boodschap dat we genoeg zijn: wij zijn liefde. Grote levensthema's weet hij op een rake manier te vangen in persoonlijke uitingen over liefde, geloof, keuzes, slavernij en ambitie. Typhoon en drie van zijn muzikanten worden begeleidt door het NNO en zullen twee bestaande songs spelen en Spoken Word voordrachten geven.

Het doel van het concert is jongeren inzicht geven in het effect van hun eigen stem. Hoe ze hun stem kunnen gebruiken maar dat het minsten zo waardevol is om eerst goed te luisteren, voordat je je stem inzet. Je kunt een ander overschreeuwen met je stem, maar ook gebruiken om vragen te stellen. Hoe kun je veranderen, wat is daarvoor nodig, waar sta je voor, wat is je geluid?

Na het concert :

- weten de jongeren dat (actief) luisteren de belangrijkste communicatieve werkvorm is en het startpunt van verdere verbindende interactie;
- zijn de jongeren zich ervan bewust dat ze zelf zowel slachtoffer als dader zijn van hun eigen uitsluiting en beseffen ze dat dit op den duur consequenties heeft voor wat we onze 'samenleving' noemen."
- weten de jongeren wat de oplossing is voor onbegrip en (dus) uitsluiting vanwege een verstoorde communicatie. Hoewel ze de uitkomst nog niet weten, weten ze wel welke stappen ze moeten nemen en wat hun rol hierin gaat zijn.

De workshops

Tijdens deze dag zijn er zo'n 25 workshops van muziek tot graffiti en van striptekenen tot dans. De dag staat dus niet alleen in het teken van luisteren en praten maar ook uit het actief beleven van cultuur. Elke jongere neemt deel aan één workshop van een uur. Op school hebben de jongeren hun voorkeur opgegeven waar we zoveel mogelijk rekening mee houden. Als jongeren hun creaties en belevenissen die ze hebben opgedaan tijdens de workshops willen delen als input voor de voorstelling die het NNO gaat maken kan de workshopdocent met toestemming van de groep filmpjes, teksten of foto's doorsturen naar g.kokke@nno.nu

Het forum (dialoogsessies)

Tijdens het forum gaan de jongeren onder begeleiding van 75 vrijwillige tafel hosts in kleine groepjes met elkaar in gesprek. Hierin stellen we elkaar vragen als: Naar welke muziek luister jij? Wat zegt dat over jou, jouw identiteit en de mensen met wie je omgaat? En wat vind jij van mensen die een hele andere muzieksmaak hebben? Muziek kan een groot deel van je identiteit zijn. Je leert jezelf ook kennen door jouw muzieksmaak. Door jezelf te herkennen in muziek en daar trots op te zijn, sluit je daarmee anderen meteen uit? Hoe ga je met die verschillen om, voel jij je wel eens beter dan een ander? Sluit jij mensen uit? Is dat erg? Waar sta jij voor? Wat is jouw stemgeluid?

De verhalen van de jongeren worden op flaps geschreven waar een document van wordt gemaakt door studenten Pedagogische Wetenschappen van de RUG.

Scholen

Deelnemende scholen zijn: Leon van Gelder, Kamerlingh Onnes, Montessori Lyceum, CSG Comenius, Heyerdahl College, Alfa College, Friesland College, Hondsrug College, Stadslyceum, Noorderpoort, Het Hogeland College, Drenthe College, Terra College Winkler Prins.

Lesvoorbereiding

Les 1: Introductie

Zie de powerpoint met uitleg, filmpjes en een kahoot

1. 1000 Stemmen Ik ben beter dan jij?!
2. Noord Nederlands Orkest
3. Wagner & Typhoon
4. JongerenTop: gesprekstafels en workshops
5. Lessuggestie: identiteit

Opdracht suggestie: identiteit

Definitie: Identiteit is dat wat uniek of eigen is aan iets of iemand

Opdracht: wat is de identiteit van Wagner en wat is de identiteit van Typhoon?

In groepjes gaan de leerlingen/studenten een poster maken van Typhoon en van Wagner.

De klas zoekt filmpjes en artikelen op over Wagner en Typhoon die de leerlingen gaan bestuderen en uitwerken op de poster.

Bij de nabespreking kun je de vraag stellen: Wie heeft de beste identiteit? Kan dat eigenlijk wel de beste identiteit hebben? Wat zijn de verschillen en overeenkomsten tussen Typhoon en Wagner?

Achtergrondinformatie muziek:

De stukken die het Noord Nederlands Orkest gaat spelen zijn onder anderen de volgende werken van Wagner (wijzigingen onder voorbehoud): Der Fliegende Holländer: "Jo-ho! Traft ihr das Schiff", Lohengrin: Voorspel 1e akte, Tannhäuser: "Dich teure Halle", Uit die Walküre: Hojotoho en Walkürenritt. Typhoon en drie van zijn muzikanten worden begeleidt door het orkest en zullen twee bestaande songs spelen en hij zal Spoken Word voordrachten geven

Les 2: Oefenen vaardigheden met power point

1. luisteren

2. voeren dialoog en spelregels
3. maak een Spoken Word

Ter voorbereiding op het voeren van het tafelgesprek op 7 december kan een van de volgende oefeningen in de klas worden gedaan:

1.Oefenen voeren van een dialoog – nieuwsgierig zijn

- wat is het verschil tussen gesloten en open vragen?
- bedenk in groepjes van twee personen open vragen over en gekozen onderwerp zoals bijvoorbeeld elkaars muziek voorkeur
- ga in gesprek over ieder muzieksmaak, (doorvragen en nieuwsgierig zijn). Wissel de rollen om.
- evalueren: hoe verliep het gesprek? Welke open vragen werken goed? Wat heeft het opgeleverd?

Welke spelregels zijn belangrijk om een goede dialoog met elkaar te voeren?

Definitie dialoog: Een dialoog is een gesprek tussen verschillende mensen, waarin een vrije gedachtewisseling plaatsvindt, wat tot nieuwe inzichten leidt bij de betrokkenen. Kenmerkend is dat er betekenissen ontstaan die zonder dialoog niet tot stand hadden kunnen komen. Écht luisteren ligt aan de basis hiervan.

De organisatie van 1000 Stemmen heeft spelregels bedacht voor het voeren van een dialoog, maar welke spelregels zijn nodig voor het voeren van een dialoog?

Spelregels van 1000 Stemmen zijn:

- Luister naar elkaar
- Eén persoon tegelijk aan het woord.
- Vertel vanuit je eigen ervaringen. (gebruik “ik” i.p.v. “je”, “wij” of “zij”).
- Waardeer het verhaal van anderen, oordeel niet. Ieders bijdrage telt.
- Respecteer andere meningen. Je hoeft het niet eens te zijn, maar ga in gesprek, door vragen te stellen.
- Sta toe dat anderen tijd nemen om over een antwoord na te denken of dat het even stil is.
- Vraag als er iets niet duidelijk is.
- Mobiele telefoons op stil en niet in je hand of op tafel tijdens het gesprek.

2.Luisteren

Hoe luisteren we naar elkaar, zonder oordeel er aan te hangen en wat is goed luisteren?

Maak een keuze uit de volgende werkvormen:

<https://www.werkvormen.info/werkvorm/lsd-oefening/>

<https://www.werkvormen.info/werkvorm/aandacht-luisteren/>

<https://www.werkvormen.info/werkvorm/oordeellos-luisteren/>

<https://psychologievansucces.nl/luisteren-zonder-te-oordelen/>

<https://docplayer.nl/11139392-Luisteroefening-1-actief-luisteren.html>

Lessuggestie uitsluiting:

<https://www.werkvormen.info/werkvorm/jij-doet-niet-mee/>

3. Maak een Spoken Word (kan ook als huiswerk)

SPOKEN WORD - TYPHOON

Achtergrondinformatie voor de docent ter gebruik uitleg spoken word

<https://decorrespondent.nl/6153/we-hebben-meer-spoken-word-nodig-dus-stel-ik-een-aantal-arties-ten-aan-jullie-voor/1408636125897-2cfa1bb6>

HOW TO & OPDRACHT:

Practische tips schrijven Spoken Word:

<https://schrijvenonline.org/tips/spoken-word-performance-6-tips-om-dit-goed-uit-te-voeren>

Verzamel teksten, kranten, actualiteiten die volgens jou gaan over uitsluiting.

Arceer mooie of indringende zinnen.

Maak in tweetallen (of thuis) een spoken word van tenminste 6 zinnen.

Presenteer het in de klas

EINDE LESPAKKET

